

Projekt z dnia 12 maja 2014 r.

UCHWAŁA
RADY MINISTRÓW Nr .....

z dnia ..... 2014 r.

w sprawie „Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami”

Na podstawie art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.¹⁾) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwała się „Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami” stanowiący program rozwoju w rozumieniu art. 15 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.²⁾), zwany dalej „Programem”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Okres realizacji Programu ustala się na lata 2014–2017.

§ 3. Łączne nakłady na realizację Programu wyniosą 26 668 205 zł w okresie 4 lat, w tym 26 037 205 zł z budżetu państwa, 6 000 zł z budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

§ 4. Program realizują państwowe instytucje kultury: Narodowy Instytut Dziedzictwa, Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów oraz Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku.

§ 5. Realizację Programu koordynuje oraz sprawuje nad nią nadzór minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prezes Rady Ministrów

Donald Tusk

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 238, poz. 2390, z 2006 r. Nr 50, poz. 362 i Nr 126, poz. 875, z 2007 r. Nr 192, poz. 1394, z 2009 r. Nr 31, poz. 206, Nr 97, poz. 804 oraz z 2010 r. Nr 75, poz. 474 i Nr 130, poz. 871.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z 2011 r. Nr 279, poz. 1644, z 2012 r. poz. 1237 oraz z 2013 r. poz. 714.

DYREKTOR
Departamentu Ochrony Zabytków

Jacek Dąbrowski

DYREKTOR
Departamentu Ochrony Zabytków

Dorota Żabrowska

Za zgodność pod względem
prawy i faktyczności

D. Żabrowska

Uzasadnienie

Niniejsza uchwała stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 86 ust. 1 *ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz.U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.). *Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami* (dalej *Krajowy Program*) jest inicjowany i opracowywany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego przy udziale i pomocy Generalnego Konserwatora Zabytków. Obejmuje czteroletnie okresy i ma służyć stworzeniu niezbędnych warunków do realizacji ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Krajowy program jest kluczowym instrumentem planowania politycznego w dziedzinie ochrony zabytków, który we wstępnej części zawiera diagnozę stanu wyjściowego – ocenę chronionego zasobu, a w dalszej określa strategiczne cele, kierunki działań i zadania poszczególnych adresatów, wielkość i sposób ich finansowania poszczególnych zadań, a także harmonogram ich realizacji. Uchwalenie *Krajowego programu* pozwoli na ujednoczenie polityki konserwatorskiej w wymiarze ogólnokrajowym i ułatwi skoordynowanie działań wielu podmiotów skoncentrowanych na zagadnieniach ochrony zabytków: organów konserwatorskich, instytucji kultury oraz osób prywatnych zaangażowanych w społeczną opiekę nad zabytkami.

Adresatami *Krajowego programu* są organy administracji rządowej, przede wszystkim minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, wojewodowie i wojewódzcy konserwatorzy zabytków oraz podległe im podmioty prawa publicznego – wyspecjalizowane instytucje kultury.

Odbiorcami *Krajowego programu* są natomiast wszystkie podmioty publiczne i prywatne, zainteresowane zamierzeniami rządu w dziedzinie polityki konserwatorskiej.

Cele i kierunki określone w *Krajowym programie* będą realizowane poprzez tworzenie odpowiedniego otoczenia prawnego oraz podejmowanie długofalowych działań, o charakterze nielegislacyjnym. Na szczeblu lokalnym i regionalnym analogiczną rolę pełnią gminne, powiatowe i wojewódzkie programy opieki nad zabytkami, o których mowa w art. 87 *ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, na podstawie przepisów *ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, jest obowiązany do przedstawiania Radzie Ministrów co dwa lata sprawozdania z realizacji zadań wynikających z *Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami*.

Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami powinien być uwzględniany zgodnie z art. 18 ust. 1 i 2 pkt 1 *ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* w koncepcjach, strategiach, analizach, planach i studiach, w szczególności przy sporządzaniu i aktualizacji koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województw, planów zagospodarowania przestrzennego województw, analiz i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego powiatu, strategii rozwoju gmin, studiów uwarunkowań

i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Podstawowe zadania *Krajowego programu* to:

- określenie głównych problemów ochrony zabytków w Polsce i ocena, jakie są możliwości ich rozwiązania;
- określenie celów polityki rządu z zakresie ochrony zabytków, sposobów jej realizowania oraz podstaw finansowania;
- wskazanie koniecznych zmian w warstwie regulacyjnej, których wprowadzenie umożliwi osiągnięcie zakładanych celów.

Projekt nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projektowana uchwała nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji przepisów technicznych, norm oraz procedur oceny zgodności.

Zgodnie z § 11a ust. 1 uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. *Regulamin pracy Rady Ministrów* (M.P. Nr.13, poz. 221, z późn. zm.), w związku z § 170 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. *Regulamin pracy Rady Ministrów* (M. P. poz. 979) projekt zostanie umieszczony Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami 2014–2017

Ocena skutków regulacji

I. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Z uwagi na to, że *Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami* (dalej *Krajowy program*) jest dokumentem krajowym o charakterze politycznym, jego oddziaływanie pośrednio będzie dotyczyć wszystkich obywateli Polski.

Do bezpośrednich adresatów *Krajowego programu* zaliczyć należy administrację publiczną, instytucje kultury oraz trzeci sektor, w szczególności podmioty zaangażowane w jego realizowanie, monitorowanie i ocenę efektów.

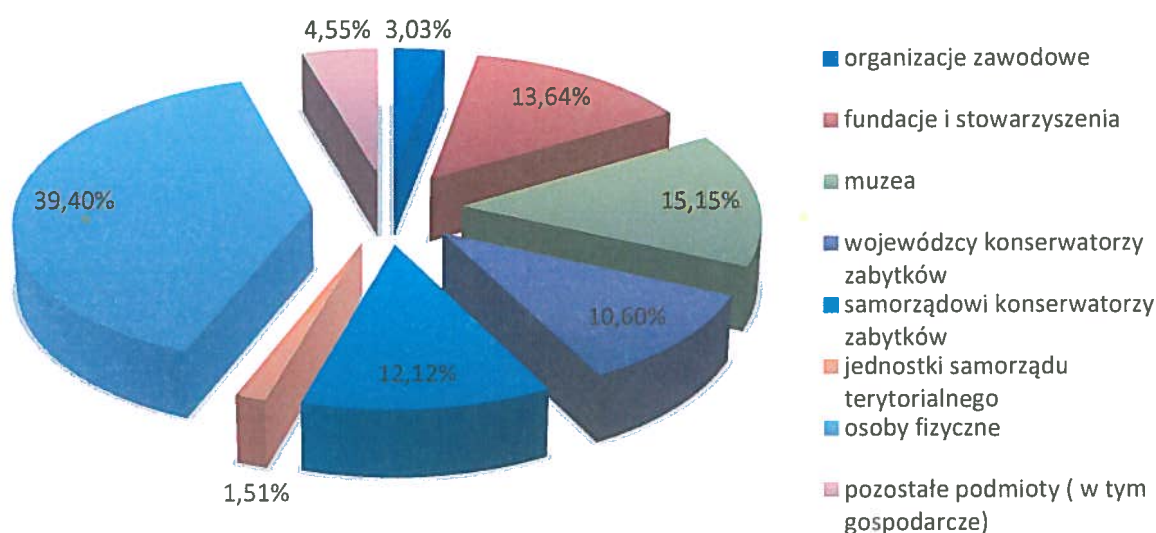
II. Wyniki konsultacji społecznych

Projekt *Krajowego programu* został przekazany do otwartych konsultacji społecznych, ponadto został przekazany następującym podmiotom:

- 1) Organom i instytucjom kultury nadzorowanym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w tym wojewódzkim konserwatorom zabytków – łącznie 16 podmiotów;
- 2) Samorządowym konserwatorom zabytków – 54 podmioty;
- 3) Stowarzyszeniu Konserwatorów Zabytków;
- 4) Stowarzyszeniu Naukowemu Archeologów Polskich;
- 5) Stowarzyszeniu Historyków Sztuki;
- 6) Towarzystwu Opieki nad Zabytkami;
- 7) Polskiemu Komitetowi Narodowemu Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków (ICOMOS);
- 8) Polskiemu Komitetowi The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage (TICCIH);
- 9) Polskiemu Komitetowi ds. UNESCO.

W trakcie konsultacji uwagi do projektu zgłosiło 66 podmiotów: osób fizycznych i prawnych. W konsultacjach w zdecydowanej większości uczestniczyły osoby fizyczne (prawie 40% ogółu uczestników), kolejnymi (zblizonymi liczbowo) grupami uczestników konsultacji były: muzea (ponad

15%) organizacje społeczne i pozarządowe (ponad 13,5%), samorządowi (ponad 12%) i wojewódzcy (ponad 10%) konserwatorzy zabytków.

Ogółem na 452 wnioski do projektu *Krajowego programu* (wyodrębnionych na podstawie przekazywanych uwag) w dalszych pracach uwzględniono 52,3% uwag, a odrzucono 47,7% wniosków.

Wśród wniosków uwzględnionych w dalszych pracach nad projektem *Krajowego programu* rozdzielono na dwie grupy: wnioski uznane za zasadne i wymagające uwzględnienia, wnioski odnoszące się do zagadnień już uwzględnionych w dokumencie przekazanym do zaopiniowania.

Zaklasyfikowanie stosunkowo dużej liczby wniosków jako odrzucone, wynika z dużej szczegółowości uwag zgłaszanych w procesie konsultacji społecznych. Dotyczyły one m.in. wprowadzania nowych zadań lub poszerzania zakresów zadań już zapisanych w projekcie *Krajowego programu* o kwestie np. zmian konkretnych zapisów w przepisach prawa czy uwzględnienia zadań nie wynikających z innych niż u.o.z. przepisów, bądź wchodzących w kompetencje podmiotów, którym nie można przypisać żadnych obowiązków na podstawie *Krajowego programu*.

W części uwag postulowano działania i rozwiązania organizacyjne bądź prawne wykraczające poza status *Krajowego programu* i nie znajdujące oparcia w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w związku z czym brak było podstaw do uwzględnienia ich w konsultowanym projekcie.

Niektóre nieprzyjęte uwagi klasyfikowano jako zbyt szczegółowe, zawężające brzmienie danego zadania – mimo, iż z perspektywy podmiotu zgłaszającego uwagę, komentarz pozwalał na lepsze doprecyzowanie charakteru planowanej interwencji.

Konsultacje społeczne zostały podsumowane publikacją na stronie internetowej MKiDN w dniu 25 listopada 2013 r. *Raportu z przebiegu konsultacji społecznych oraz Tabeli komentarzy do wniosków zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych.*

III. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Krajowy program nie spowoduje zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych ani zwiększenia ich wydatków. Finansowanie realizacji zadań programu, przewidziane jest ze środków ujętych w kolejnych ustawach budżetowych będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Koszt całkowity *Krajowego programu* wyniesie 26 668 205 zł. Łączne nakłady uwzględniają prognozę wydatków przewidzianych w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2014–2017 na realizację funkcji 9 – kultura i dziedzictwo narodowe.

Uchwalenie *Krajowego programu* nie będzie miało istotnego wpływu na wielkość dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów, a także środków w budżetach jednostek samorządu terytorialnego. Przewidywane wydatki z budżetów jednostek samorządu terytorialnego w okresie funkcjonowania Programu wyniosą łącznie 6 000 zł.

Przyjęte w *Krajowym programie* rozwiązania dotyczące lepszego rozpoznania zasobu zabytkowego i ustandaryzowania jego ochrony przyczynią się do zwiększenia efektywności wydatkowania środków publicznych.

IV. Wpływ regulacji na rynek pracy

Przewiduje się dodatni umiarkowany wpływ *Krajowego programu* na rynek pracy.

V. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki

Dobrostan zabytków jest czynnikiem rozwoju ekonomicznego wpływającym korzystnie na atmosferę miejsca i generującym popyt na produkty turystyczne. Występuje niewątpliwa korelacja między liczbą dobrze utrzymanych zabytków zwiększających atrakcyjność regionów a intensywnością ruchu turystycznego w tych miejscach.

Działania mające na celu zachowanie i poprawę walorów zabytkowych powinny przynieść pozytywny efekt wizerunkowy dla kraju, mający odzwierciedlenie w zwiększeniu obrotów także innych gałęzi gospodarki (m.in. rynek nieruchomości).

Analiza przewidywanych korzyści przedstawiona jest w załączonym do niniejszego dokumentu formularzu Oceny Skutków Regulacji (Ex ante).

VI. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Krajowy program nie przewiduje działań zróżnicowanych z uwagi na podział administracyjny kraju. Dystrybucja geograficzna korzyści wynikających z realizacji programu będzie zrównoważona.

VII. Wpływ regulacji na środowisko

Wejście w życie *Krajowego programu* nie będzie miało wpływu na środowisko naturalne.

W trakcie dotychczasowych prac nad projektem *Krajowego programu* uzyskano stanowisko Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (pismo do Generalnego Konserwatora Zabytków z dnia 31.10.2013 r.), poświadczające brak przesłanek do przeprowadzania procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (zgodnie z przepisami *ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [Dz. U. Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.]).